

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 51551452-201.03.01-E.134074
Konu : Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

17.04.2019

DAĞITIM YERLERİNE

Rahmet, bereket ve mağfiret iklimi olan Ramazan ayına erişmenin huzur ve mutluluğunu yaşamaktayız. **5 Mayıs Pazar** günü kılacağımız ilk teravih namazının ardından **6 Mayıs Pazartesi** günü tutacağımız ilk oruç ile bu mübarek aya girmiş olacağız.

Başkanlığımız, her yıl Ramazan ayında bireysel ve toplumsal hayatımıza ışık tutan önemli bir değeri kamuoyunun gündemine taşımaktadır. Konu, Ramazan ayı boyunca etraflı bir şekilde ele alınarak toplumumuzda bir duyarlılık ve farkındalık oluşması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda 2019 yılının Ramazan teması "**Ramazan ve İnfak**" olarak belirlenmiştir.

İnsanın, Yüce Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla ortaya koyduğu her türlü iyilik, fedakârlık ve harcamalar **infak** olarak isimlendirilir. Bu açıdan infak, farz olan zekâtı ve gönüllü olarak yapılan her türlü hayrı içeren geniş bir kavramdır.

Pek çok ayet ve hadiste ihsan ve cömertlikle beraber infak ilahi bir sıfat ve peygamberlerin sahip oldukları erdemlerden biri olarak gösterilmiş, cimrilik ve mal hırsı kötülenmiştir. Sahip olduğumuz her şeyin, bütün nimet ve servetin asıl maliki yalnızca Allah'tır. Bizlere düşen, emanetçi olarak kullandığımız bu nimetleri ve serveti O'nun rızası doğrultusunda değerlendirmek, dini ve ahlaki ölçülere göre gereken yerlere, gerektiği ölçüde harcamaktır.

"Allah'a ve Resulüne iman edin; O'nun size emanet olarak verdiklerinden, başkaları için de infak edin. İcinizden iman edip böyle harcamada bulunanlara büyük mükâfat vardır." (Hadid, 57/7)

Bu ve benzeri ayet-i kerimelerde dünyada elde ettiğimiz imkânların asıl sahibi hatırlatılır. Böylece bulunduğumuz konunun bilincinde olmamız gerektiğine dikkat çekilir. Bu ayet-i kerimenin tefsirinde müfessirler, infakın konusu olarak ilk hatıra gelen şeyin servet olmakla beraber, infakın başkalarıyla paylaşılacak her türlü maddi ve manevi imkân olarak düşünülmesi gerektiğini de ifade etmişlerdir.

İnfakın isteyerek ve seve seve yapılması, karşılığında herhangi bir menfaat beklentisine girilmemesi önem arz etmektedir. (İnsan, 76/8-10) Ayrıca infakta gösterişten, karşısındakini rencide edecek tutum ve davranışlardan şiddetle kaçınılmalıdır. (Bakara, 2/261-262) Zira infakta önemli olan gönülden yapılmasıdır. Gönül zenginliğine kavuşmamış, gönlünü infaka açamamış insanların merhamet ve cömertliği kuşanmaları, iyilik ve güzellikleri çoğaltmaları mümkün olmayacaktır.

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 51551452-201.03.01-E.134074
Konu : Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

17.04.2019

Bilindiği gibi infak, nafaka ile aynı kökten türetilmiştir ve en geniş anlamlarından biri ihtiyaç sahibi olanların nafakaları için imkân ve fırsatlar oluşturmaktır. Dolayısıyla, yatırımlar yapmak, işyerleri açmak ve geliştirmek, mümkün olduğunca çok personel istihdam etmek suretiyle çok sayıda kişinin ve ailenin geçimlerini sağlamalarına çalışmak da infakın çeşitlerinden birisidir.

İnfakın en büyük amaçlarından biri ekonomik canlılığın temin edilmesi, para ve servetin atıl kalmasının önüne geçilmesidir. "... Altın ve gümüşü (genel olarak parayı ve serveti) biriktirip sayarak Allah yolunda infak etmeyenler yok mu, işte onlara acı bir azabı müjdele!" (Tevbe, 9/34) ayet-i kerimesi bu gerçeği bizlere öğretmektedir.

Ramazan ayının infak ayı olarak nitelendirilmesi, Hz. Peygamber'in (s.a.s.) her zaman cömert olduğu halde Ramazan ayı içerisinde ümmetine kılavuz olarak cömertliğin zirve örnekliklerini sunuşu önemli bir husus olarak değerlendirilmelidir. (Buhari, Savm,7)

Ramazan kelimesi, bize mübarek bir zaman dilimini, manevi bir huzur iklimini anlatır. **"Ramazan ve İnfak"** konusunun ele alınışı, Ramazan'ın bu manevi ikliminde toplumsal yapımızı, kardeşliğimizi ve toplumsal dayanışmamızı güçlendirici çalışmaların hayata geçirilmesine ve bu yönde toplumsal bir farkındalık oluşturulmasına katkıda bulunacaktır. Çünkü Ramazan, dayanışmanın ve kardeşliğin daha da olgunlaştırılabilmesi için Müslümanlara ikram edilmiş bir bereket mevsimidir.

Ramazan ayı, ibadettir, rahmettir, mağfirettir. Ramazan ayı, ruh ve nefis için, birey ve toplum için takvadır, korunmadır. Ramazan ayı, selâmdır, esenliktir, sükûnettir, huzurdur, dinginliktir. Ramazan ayı, kardeşliktir, dayanışmadır, paylaşmadır. Ramazan ayı, berekettir, ziyafettir, zarafettir. Ramazan ayı, zenginin oruç tutarak yoksulu anlamasıdır.

Bu bağlamda Ramazan ayı boyunca infak ve cömertliğin bireysel ve toplumsal faydalarına dikkat çekilecek, toplumun bütün kesimlerinde konuya ilişkin bir farkındalık oluşturulmaya çalışılacaktır Başkanlığımızca konuyla ilgili kamu spotu, kısa film ve bilgilendirme kitapçıkları müftülüklerimize ulaştırılacaktır. Ayrıca Diyanet Aylık Dergi Mayıs sayısı **"İnfak"** gündemi ile hazırlanacaktır.

Tüm bu çalışmalar yanında kampanyanın icrası sadedinde ve genel Ramazan hizmetlerimiz çerçevesinde müftülüklerimiz ve dış temsilciliklerimizce aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi önem arz etmektedir.

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 51551452-201.03.01-E.134074
Konu : Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

17.04.2019

A- İRŞAT HİZMETLERİ

1. İrşat hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için Müftülüklerce gerekli tedbirler alınacaktır.
2. Hazırlanacak olan Ramazan ayı vaaz ve irşat programında "**İnfak**" konusu kapsamlı bir şekilde işlenecektir.
3. Ramazan ayında yürütülen vaaz ve irşat hizmetlerine katkı sağlamak amacıyla Başkanlığımız merkez teşkilatı personeli "Ramazan Buluşmaları Programı" kapsamında 81 ilimizde görevlendirilecek olup, söz konusu programın planlama ve koordinasyonunda Müftülüklerce gerekli tedbirler alınacaktır.
4. İlahiyat/İslami İlimler Fakültesi öğretim üyeleri, eğitim görevlileri, İmam-Hatip Lisesi meslek dersleri öğretmenleri, din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretmenleri, emekli müftü, vaiz ve din görevlilerinin müftülüklerce uygun görülecek camilerde; cami görevlilerinin de kendi camilerinde vaaz etmeleri sağlanacaktır.
5. Vaazlar zamanında başlatılacak ve ezanla beraber bitirilecektir.
6. İl müftüleri belirleyecekleri "Kardeş İl"de, ilçe müftüleri ise görev yaptıkları ilin ilçeleri arasından tespit edecekleri bir "Kardeş İlçe"de karşılıklı olarak vaaz ve irşat hizmetinde bulunacaktır.
7. Yerel durum ve özel şartlar dikkate alınarak dini danışmanlık ve rehberlik hizmetleri sürdürülecektir.
8. Yerel TV ve radyolarda irşat ve mukabele programları gerçekleştirilecek, personelin yerel basında dinî/ahlakî konularda yazı yazmaları teşvik edilecektir.
9. Bayram mesajları Diyanet İşleri Başkanı tarafından verileceğinden Müftülerce ayrıca mesaj yayımlanmayacaktır.
10. İl ve ilçe müftülükleri ile yurtdışı temsilcilikleri tarafından hazırlanan "Ramazan Özel Vaaz ve İrşat Programı" 03 Mayıs 2019 Cuma günü mesai bitimine kadar DHYS'ye kaydedilecektir.

B- CAMİLERLE İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER

1. Ramazan ayı öncesinde bütün camiler ile müşterilatlarının genel temizliği, bahçe ve çevre düzenlemesi, onarımı ve bakımı yapılarak ibadetin huzur ve huşu içinde ifası için her türlü tedbir alınacaktır.
2. Camilerdeki ses sistemi ve kullanımı, rahatsız edici ve ibadet huşuunu bozucu mahiyette olmayacaktır. Bu kapsamda gerekli olmadıkça, küçük camilerde hoparlör kullanılmayacaktır.

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 51551452-201.03.01-E.134074
Konu : Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

17.04.2019

3. Kadınların kullanacakları abdesthanelerde iyileştirme yapılacak, camilerde ibadet edecekleri mekânlar uygun hale getirilerek çocuklarıyla birlikte camiye devam etmeleri teşvik edilecektir.
4. Cami içi ve dışı aydınlatmalar kontrol edilecek, minarelerdeki kandiller Ramazan ayı boyunca iftar vaktinde yakılacak, imsak vaktinde söndürülecektir.
5. Camilerdeki mahyalarla ilgili olarak "Camilerin Bakım Onarım ve Çevre Tanzimi Yönetmeliği"nin ilgili maddeleri ile 11.06.2010 tarihli ve 934 sayılı Başkanlık talimatına riayet edilecektir.
6. Camilerdeki vaaz, irşat ve mukabele gibi programlar cami panosuna asılarak ilan edilecek, toplumun her kesimine çeşitli yollarla duyurulacaktır.
7. Çeşitli sebeplerle görevlisi bulunmayan camilere personel görevlendirilecektir.
8. Ramazan ayını tatil yörelerinde, sahil sitelerinde ve yaylalarda geçiren vatandaşlarımız ile mevsimlik işçilerin ibadetlerini rahat bir şekilde yerine getirebilmeleri için mobil mescit kurulumu vb. tedbirler alınacaktır.
9. Gerekli güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle il ve ilçelerde en az bir cami Kadir Gecesi'nde sabah namazına kadar açık bulundurulacaktır.
10. Başkanlığımızca il ve ilçe müftülüklerine gönderilen 05.03.2013 tarihli ve 514 sayılı "Camilerin Açık Tutulması Genelgesi" ile ilgili gerekli hassasiyet gösterilecektir.

C- İBADETLERLE İLGİLİ ALINACAK TEDBİRLER

1. Namazlarda ta'dil-i erkâna riayet edilecek ve teravih namazları, "iki ya da dört rekâta bir selam vermek suretiyle" kıldırılacaktır.
2. Sabah ezanları Başkanlık takvimine göre her camide aynı anda imsak vaktinde okunacaktır.
3. Akşam ezanlarının vaktinde okunmasına özen gösterilecek ve camilerde akşam namazı kıldırılacaktır.
4. Her il ve ilçede imkânlar ölçüsünde en az bir camide hatimle teravih namazı kıldırılması sağlanacak ve bu camiler önceden cemaate duyurulacaktır. Bu yıl Ramazan ayı 29 gün olduğundan birlikteliğin sağlanması amacıyla 30. cüz son teravih namazında okunacaktır.
5. İtikâfa girmek isteyenler için müftülüklerce belirlenecek camiler itikâf için hazırlanacaktır. İtikâf süresince ilgili kişiler temizlik ve cami adabıyla ilgili gerekli hassasiyetlere dikkat etmeleri konusunda bilgilendirilecektir.
6. İtikâfa teşvik bağlamında gençlere bilgilendirme yapılacaktır.
7. Camilerde ve Kur'an kurslarında mukabele programları hazırlanacak, tüm cami görevlileri ve Kur'an kursu öğrencileri mutlaka mukabele okuyacak ve icrası takip edilecektir. Mukabele programlarında kıraatten sonra en az 15 dk. cüzlerin ihtiva ettiği önemli mesajlar cemaate aktarılacaktır.

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 51551452-201.03.01-E.134074
Konu : Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

17.04.2019

8. Müftülüklerce Kur'an ziyafeti programları düzenlenebilecektir. Bu programlar tertip edilirken bölgede görev yapan din görevlileri tercih edilecek ve görevlilerin camilerindeki hizmetlerin aksatmamasına özen gösterilecektir.

D- DİĞER HUSUSLAR

1. Şehit yakınları ve gaziler başta olmak üzere yetimler, engelliler, göçmenler, emekli personel, çocuk evleri, öğrenci yurtları, huzurevi, hastane, ceza infaz kurumu, AMATEM, kadın konuk evleri vb. kişi ve kurumlar ziyaret edilecek, bahse konu kişi ve kurumlara yönelik mahalli imkânlar ölçüsünde iftar ve Ramazan özel programları düzenlenecektir.
2. **"Biz Bir Aileyiz Cuma Gecesi Ailecek Camideyiz"** projesi kapsamında mahalle ve sitelerde komşuluğu yeniden ihya etmek amacıyla din görevlilerimizin mahalle ve apartman iftarları düzenlemeleri teşvik edilecektir.
3. **"Büyüklerimiz Küçüklerle İft(ih)ar Ediyor"** projesi kapsamında Aile ve Dini Rehberlik Bürosu Koordinatörlerinin öncülüğünde sosyal hizmet kurumlarında kurum bakımı altında olan çocukların Huzurevi sakinlerine yönelik hazırlayacakları ilahi, şiir, kartela sepeti gibi mini etkinlikleri sergileyebileceği iftar programı/programları düzenlenecektir.
4. Camiler ve gençlik merkezleri bünyesinde gençlere yönelik iftar ve sahur programları düzenlenecektir.
5. "Mobil Mescit Kurulan Yerler" ile Ekli "Ramazana Özel Cami Bilgileri" **3 Mayıs 2019** Cuma günü mesai bitimine kadar DHYS'ye kaydedilecektir.
6. Ramazan ayı boyunca zorunlu haller dışında, cami görevlilerine yıllık izin kullanılmayacaktır.
7. Başkanlığımız tarafından hazırlanan ve konuyla ilgili kitap, dergi ve diğer basılı, görsel ve sesli materyalin bulunduğu **"Ramazan ve İnfak"** temalı Ramazan ayına özel web sitesi (ramazan.diyanet.gov.tr) personelimize duyurulacaktır.
8. Başkanlığımızca hazırlanan yazılı, görsel ve işitsel materyallerin etkinliklerde, yerel TV ve radyolarda yayımlanması, "Ramazan ve İnfak" konulu kitabın dağıtım ve tanıtımı sağlanacaktır.
9. Vatandaşlarımızın zekât, fitre, sadaka gibi nakdi yardımlarının ihtiyaç sahiplerine sağlıklı ve güvenli bir şekilde ulaştırmaları için farklı bağış kanallarının olduğu belirtilecek özellikle 40 yılı aşkın tecrübesiyle Türkiye Diyanet Vakfı'nın söz konusu ibadetlerin ifası için güvenli bir adres olduğu hususu işlenecektir.
10. Yardım toplama faaliyetleri 2860 sayılı "Yardım Toplama Kanunu" ile "Yardım Toplama Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Bu

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 51551452-201.03.01-E.134074
Konu : Ramazan Ayı Hizmetlerine Dair
Talimat

17.04.2019

bağlamda, hiçbir şahıs ve kuruluşun camilerde ve müştemilatında usulsüz ve yetkisiz bir şekilde yardım toplamasına müsaade edilmeyecektir.

Bu vesile ile aziz milletimizin ve İslam âleminin Ramazan ayını tebrik eder, bütün insanlık için hayırlara vesile olmasını Yüce Allah'tan dilerim.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Dr. Burhan İŞLİYEN
Diyanet İşleri Başkanı V.

 e-imzalıdır

Prof. Dr. Huriye MARTI
Başkan Yardımcısı

 e-imzalıdır

Bünyamin ALBAYRAK
Din Hizmetleri Genel Müdürü

Dağıtım:

Gereği:

81 İl Valiliğine (İl Müftülüğü)ne

Bilgi:

Merkez Birimlerine

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.